

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORS

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei

Pe 6 luni 16 >

Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91, — Oheul Dâmboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

CĂTRE ONOR. CITITORI

Anunțăm că în tot timpul vacanței până la 1 Septembrie ziarul nostru va apare, ca și în anii trecuți, regulat la două săptămâni Duminică. Așa dar numărul viitor al *Curierului Judiciar* va apare la 14 Iunie.

REDAȚIA

S U M A R

AFACEREA BEDMAR, Concluziile d-lui Procuror General George Filitti date în recursul Papadopolu-Calimach-Panu-Lemotheux.

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de Casație, secția II : *Theodor Davidoglu*.

Trib. jud. Ilfov, secția III : *Ioan P. Mexis și alți cu Ministerul de finanțe*.

Trib. jud. Ilfov, secția de notariat : *Societatea de asigurare «Unirea» cu Simion Duca*.

Tribunalul Fălciu : *I. Gollieb și Șabsea Vexler cu Ministerul de finanțe*.

AFACEREA BEDMAR

Isbutind a ne procura savantele concluziuni ce d-l procuror general G. Filitti a pus înaintea secțiunii întâia a Curții de Casație în procesul moștenirii averii rămasă pe urma defunctei Luțica Paladi, marquisă de Bedmar, ne facem o deosebită plăcere a le împărtăși și cititorilor noștri. Iată acele concluziuni:

CONCLUZIILE

D-lui Procuror General George Filitti date în recursul Papadopolu—Calimach—Panu—Lemotheux

Luțica fiica Hatmanului Constantin Paladi și a Domniței Ralu născută Calimach s'a căsătorit prima oară cu Nicolae Cantacuzin Pașcanu, din care căsătorie s'a născut o fiică numită Pulheria. Văduvind Luțica s'a căsătorit a doua oară în 1842 cu Marchizul de Bedmar de rit catolic. Din această căsătorie s'a născut un fiu care s'a botezat în ritul catolic sub numele de Rodrig.

La 1860 moare Luțica de Bedmar și prin testamentul său institue legatar universal pe averea sa pe fiul său Rodrig ; în această avere se copriind moșiile Baia, Horodniceni și Tîmpești ; iar fiicei sale Pulheria, căsătorită cu catolicul Prinț de Witgenstein, lasă un legat particular ; moșia Valea Seacă.

La 1863 Murind și Rodrig, fiul Luțichi, încă minor, îl moștenește părintele său Marchizul de Betmar, care Marchiz se căsătorește mai în urmă cu d-na de Montufar, iar la 1883 moare și dînsul, lăsând averea sa d-nei de Montufar, a doua a sa soție.

La 1891 moare și d-na de Montufar, lăsând, la rîndul ei, averea moștenită de la Marchizul de Bedmar, familiei Lemotheux, și anume d-nei Lemotheux usufructul, iar copiilor săi minori nuda proprietate.

Un an mai în urmă Aristide Papadopolu Calimach, și Niculae Panu intentă familiei Lemotheux o acțiune în petițiune de ereditate, și revendică moșiile Baia, Horodniceni și Tîmpești, pentru motivul că Rodrig de Bedmar, de la care Lemotheux deține aceste proprietăți, era nevrednic de a culege moștenirea mamei sale, de oare-ce căsătoria aceștia cu Marchizul de Bedmar era nulă după § 91 codul Calimach, ca contractată între o orthodoxă cu un catolic ; că prin urmare moștenirea Luțichi se cuvenea numai fiicei sale din prima căsătorie, dar această fiică renunțând la moștenirea mamei sale, averea a trecut la rudele colaterale cele mai apropiate în grad, și aceste rude sunt reclamanții de ađi, căci ei sunt coboritori direcți ai Domniței Eufrosina Papadopol Calimach ; care era soră cu Domnița Radu Paladi, mama Luțichi, prin urmare mătușa aceștia din urmă.

Înainte tribunalului defendorii Lemotheux au propus trei mijloace de apărare în contra acestei acțiuni, și anume :

1) Că nu este esact faptul că fica Luțichi din prima căsătorie a renunțat la moștenirea mamei sale, deci reclamantii nu au calitate pentru a revendica această moștenire.

2) Că reclamantii cerând moștenirea cu dreptul de reprezentare a mamei lor, Domnița Eufrosina, aceasta a murit fără să facă în timp util acceptațiunea succesiunii (aditio-hereditatis), și deci reclamantii nu au calitate a cere în numele mamei lor un drept ce dânsa nu avea la moartea sa.

3) Că nulitatea căsătoriei dictată de codul Calimach nu este o nulitate radicală, ci relativă, căci conform canonului 72 din al. VI Sinod Ecumenic, aplicabil în speță, căsătoria dintre un orthodox și un eretic nu trebuie desfăcută, pentru că se sânteste soțul necredincios prin soția credincioasă, și se sânteste soția necredincioasă prin soțul credincios.

Tribunalul admitând primul mijloc de apărare, a respins acțiunea reclamantilor ca ne având calitate, de oare-ce Luțica de Bedmar la moartea sa a mai lăsat un moștenitor direct, pe fica sa Pulcheria de Witgenstein, care nu a renunțat la moștenirea mamei sale.

În contra sentinței tribunalului reclamantii au făcut apel.

În apel Lemotheux a invocat aceleași mijloace de apărare, invocate și la prima instanță.

Curtea de apel, judecând la rândul ei procesul a respins primele două mijloace de apărare, și admitând pe cel de al treilea basat pe canonul 72, a respins apelul.

În contra deciziei Curții de Apel s'a făcut recursul de față ce urmează a se judeca astăzi de înalta Curte, constituită conform articolului 22 din legea sa organică.

Primul, și am putea dice unicul, mijloc care a provocat, credem, divergența în sênul Curții este acela relativ la interpretarea canonului 72 al Sinodului Ecumenic al VI din Constantinople, aplicat de Curtea de Apel.

Domnilor.

În cursul desbaterilor, astăzi, ca și la precedenta înfașurare s'a făcut istoricul căsătoriei atât dupe cum a fost regulată de biserica de răsărit, cât și de aceea de apus.

Nu vom repeta și noi același lucru pentru cuvântul că nu am avea aproape nimica de adăugat la cele șise așa de bine, și apoi noi am făcut deja istoricul căsătoriei, înaintea acestei Înalte Curți, prin discursul de deschidere pe anul judecătoresc 1883—1884.

Vom atinge dar, în cursul discuțiunii noastre, numai punctele ce vom crede necesarii pentru soluțiunea cesiunilor ce presintă recursul acesta.

Declarăm însă de la început că nu vom recurge

în concluziunile noastre, nici la regulile stabilite de biserica de apus, nici la comentariile savanților jurisconșulți ce s'au invocat de părțile litigante; și aceasta pentru cuvântul simplu că, atât legile bisericesti, cât și cele civile, ce guvernau materia căsătoriei în România până la anul 1865, erau luate din dreptul roman, transmis la noi atât prin obiceiurile pământului, cât și prin legile împărătești bizantine, precum Basilicalele, etc.

Iată în adevăr ce cetim din partea editorului pravilei. „Indreptarea legii cu Dumnezeu.”

„Dreptul roman, transportat în Oriente prin armele și civilizațiunea Urbei Eterne, s'a dezvoltat aci în două moduri: pe calea științei la Greci, și pe calea obiceiului la Latini din Dacia.

„Toată legislațiunea și jurisprudența bizantină, din evul mediu derivă din dreptul roman.

„Toate usurile juridice ale Românilor, ideile lor, consuetudinare, pretenziunile lor superstițiunii despre măritis, proprietatea etc., derivă de asemenea din dreptul roman.

„Românii însă avură avantajul nu numai de a moșteni de la mamă-Romă prin tradițiune, legea nescrisă, dar încă de ași mai apropia apoi indirectamente tot de acolo prin cultură legea scrisă, luând'o prelucrată de către Greci sau tradusă de către slavii după redacțiunea greacă.

„Aceasta este starea de lucruri, pe care o găsim noi deja de la primele momente ale existenței politice nedependente a celor două state Române Duna-rene, Moldova și Muntenia: pe o parte așa numitul obicei al pământului, adică dreptul roman nescris, iar pe de altă parte pravila, adică dreptul roman scris, însă nu românește și nici latinește, ci grecește sau slavonește.

„D. Hășdeu descoperise în 1868 în Biblioteca Națională din Paris un exemplar prescurtat al Basilicalelor în limba greacă, întrebuintat în România pe la 1400.

„Sub Ștefan cel Mare legea scrisă a Moldove era Bizantinul Matei Vlastares, dar nu în originalul grec, ci tradus slavonește etc.

S'a mai fi vorbit, domnilor Judecători, și de partea morală a procesului, și cu drept cuvânt, căci este, în adevăr, un anacronism surprinzător, ca în epoca de lumină și de civilizațiune în care trăim, cu o constituțiune care prin articolul 21 declară că libertatea conștiinței este absolută, și libertatea tuturor cultelor garantată, întrucât nu se ating de bunele moravuri și de ordinea publică; este, dice, un anacronism revoltător chiar, să se mai ceară astăzi la finele secolului al XIX ca justiția să recunoască neexistența unei căsătorii contractate cu o jumătate secol mai în urmă, numai și numai din cauza diferenței de credințe religioase, ale soților.

Cu toate acestea este un principiu de la care nu ne este permis a ne depărta, și care principiu cere ca faptele și efectele lor civile, să se judece după legile sub imperiul cărora s'a săvârșit.

În speța de față căsătoria s'a efectuat sub imperiul legilor vechi și tot sub acele legi s'a deschis succesiunea Luțichi de Bedmar; este dar evident că procesul, la care a dat naștere aceste două fapte, trebuie judecat după legile vechi, în vigoare înainte de anul 1865.

De altminterlea lucrul acesta este recunoscut de Curtea de apel, căci iată ce dice prin deciziunea sa: «dar fiind că atât căsătoria cât și deschiderea succesiunii Marchizei de Bedmar s'a întemplat sub regimul codului Calimach și a dreptului canonic, și cu toate că procesul de petițiune de ereditate s'a intentat de apelanți sub legislațiunea nouă, cu toate acestea de oare-ce căsătoria în chestiune a produs toate efectele sale sub legislațiunea veche, se înțelege că pentru hotărîrea acestui proces, nu se poate aplica de cât legile cari erau în vigoare în acel timp».

Să trecem la motivele de casare.

Curtea de apel constată că împedările la căsătorie cuprinse în art. 80, 82, 90 până la 101 din codul Calimach, sunt de ordine publică, pentru cuvîntul că autoritatea în drept (Decasteria) era datoare din oficiu să cercetze căsătoriile lovite de o atare prohibițiune.

Conclusia logică a Curței de apel după o asemenea premisă, trebuia, evident, să fie nulitatea absolută a căsătoriei contractată cu călcarea unor împedări de ordine publică; Ei bine, din contra, Curtea conchide că o asemenea căsătorie era numai anulabilă, pentru cuvîntul că după §§ 109 și 114 codul Calimach, Decasteria trebuia să supună cazul Arhierelui, care judeca după canoane, iar nu după codul Calimach. Că canoanele, și anume canonul 72 al Sinodului Economic al VI din Constantinopol dice, că de și nu este permisă căsătoria între un ortodox cu un eretic, totuși căsătoria să nu se desfacă, căci se sîntește femeia necredincioasă prin bărbatul credincios, și vice-versa; Că prin urmare Arhierelul avea dreptul de apreciere, și în asemenea caz nu poate fi vorba de cât de o nulitate relativă.

Curtea mai zice că dacă astăzi în lipsa desființării Decasterii ar urma ca instanțele civile să judece validitatea acestei căsătorii, ele nu pot aplica de cât tot canoanele, și de oare-ce, ca consențință, Rodrig de Bedmar era capabil de a moșteni pe mama sa, de la sine se înțelege că apelurile trebuie a se respinge.

Domnilor,

De bună seamă Curtea de apel face o regretabilă confușiune în ceea ce privește diferența

ce există între nulitățile absolute și cele relative, căci de și în premisele sale a fost de acord cu principiile de drept ce guvernă materia, totuși a tras niște concluziuni ce nu cadrează cu premisa pusă, și aceasta din cauză că a crezut că nu se poate aplica de cât canonul 72 al căruia înțeles, însă, credem că nu l'a pătruns în deajuns, de și l' declară de singura lege aplicabilă în speța.

Vom vedea dacă este adevărat că numai acest canon era singura lege de aplicat, de o cam dată să admitem că numai acest canon era aplicabil, și să vedem cari sunt dispozițiile ce el cuprinde ca să putem aprecia dacă înțelesul lui este cel arătat de Curtea de apel.

Iată ce zice canonul original, care se găsește în dreptul canonic edictat de doi savanți jurisconsulți din Atena G. Rali fost președinte la Curtea de Casație din Athena, și profesor la facultatea de drept, și M. Potli un eminent membru al baroului din Athena aprobat de Sântul Sinod al regelui Elen prin adresa sa din 25 Aprilie 1852:

«Nu se iartă bărbatului orthodox a se însoți cu o muere eretică, nici a se căsători muerea ortodoxă cu bărbat eretic. Ci de și s'ar găsi cine-va făcînd această nuntă să se socotească fără tărie, și nelegiuita căsătorie să se desfacă, căci nu trebuie să se mestece cele ce nu sunt de a se mesteca, nici se cuvîne a împleteci oaea cu lupul, nici pe păcătoși cu partea lui Hristos, iar de va călca cine-va aceste de noi hotărîte să se excomunicе».

«Iar dacă unii încă în necredință se afla și încă nu sunt numerați în turma celor ortodoxi, și s'au însoțit cu legiuită nuntă¹⁾ apoi o parte binele alegîndu-și a alergat la lumina adevărului, iar cea-l'altă se ține încă legată de lanțul rătăcirii, nevoind a cunoaște razele Dumnezești ale adevărului (dar place muerei necredincioase a trăi cu bărbatul credincios sau vice-versa necredinciosului cu credincioasa) să nu se despartă după Dumnezeescul Apostol; căci se sîntește bărbatul necredincios prin femeia credincioasă și se sîntește femeia necredincioasă prin bărbatul credincios».

Din citirea cu atențiune a acestui canon, nu este nevoie a fi cine-va un mare teolog spre a se convinge că acest canon prevede două categorii cu totul deosebite.

Prima categorie; căsătoria între un orthodox cu un eretic este poprită, sancțiunea acestei impe-

1) În enchiridionul Baroului de Șaguna se zice în mod greșit nelegiuita nuntă căci textul original vorbește de legiuita nuntă, și cu drept cuvînt căci căsătoria a existat înainte de creștinism care nici nu a decretat legi noi căci destule erau și bune legile existente, și numai au căutat prin reformele introduse se deștepte în om conștiința propriei sale valori, și de acea găsim puține precepte despre căsătorie, dar foarte eficiente ca să reformeze și se înalte inimile după cum ziceam prin discursul din 1883.

dicării este desfacerea căsătoriei și excomunicarea acelor care au cutezat a călca canonul.

A doua categorie; căsătoria între doi eretici dintre cari unul a trecut în urma cununiei la creștinism, sancțiunea ce prevede canonul în cazul acesta, este menținerea căsătoriei dacă place soțului necredincios să trăiască cu soțul credincios pentru că se sânteste cel necredincios prin cel credincios.

În care din aceste două categorii intră căsătoria orthodoxei Luțica cu catolicul Bedmar?

Dacă ne ținem strict de textul canonului, putem zice că în nici una: pentru cuvântul că canonul vorbește de orthodoxi și de eretici, iar Luțica fiind orthodoxă, și soțul ei catolic, adică tot creștin, nu se poate considera nici unul din ei eretic, căci după cum a stabilit sinoadele, eretic înseamnă necredincios, păgân, orthodoxii însă și catolicii se numesc între ei schismatici, pentru că sau rupt unii de alții din cauza discuțiilor și controverșelor dogmatice.

Este însă adevărat că în urma condamnării lui Ciril de sinoadele din Constantinopole în anii 1638 și 1641, sinodul din Ierusalim la 1672 a declarat că și Luteranii și Calvinii sunt eretici.

Și este iarăși adevărat, după cum spune Berdnicov, în cursul său de drept bisericesc, tradus de P. S. Părintele Silivestru episcopul Hușilor, că pe la jumătatea secolului al XVIII Grecii au început a numi pe latini eretici, și a interzice căsătoriile între ei.

Dar să admitem că căsătoria în chestiune intră în canonul 72, în cazul acesta este evident că căsătoria aceasta nu poate intra de cât în prima categorie, de oare-ce Luțica Palade a fost orthodoxă înainte de a se căsători cu catolicul Bedmar; or prima categorie, am văzut, că are ca sancțiune desfacerea și afurisenia.

Că acesta este înțelesul canonului 72 al sinodului ecumenic al 6-lea din Trulla, ne o spun comentarii cei mai autorizați ai canoanelor, și traduc iarăși din originalele comentarii coprinse în menționata operă Rali și Potli.

Ioan Zonaras se exprimă în modul următor: Sântii și divii Părinți ai acestui sinod legiferând în privința celor ce voesc a se căsători, au oprit căsătoriile între orthodox și un eretic: și de se fac asemenea căsătorii, să se desfacă de oare-ce ei zic, că nu trebuie să se amestece cele ce nu sunt de mestecat; căci dacă în cugetul lor, soții au credințe contrarii unul altuia, cum ar putea sufletele lor să se unească în altele; sau mai bine zis dacă ei nu se invoesc în privința credinței, cum s'ar putea invoii într-ale vieții, de acea și după desfacerea nelegiuitei căsătorii canonul voeste să se și excomunică contravenienții.

Dar toate acestea, adaugă Zonaras, le zice Părinți pentru cei ce se căsătoresc unul fiind orthodox iar cel-l'alt nu, dar când căsătoria se face între doi necredincioși etc. (urmează partea a doua a canonului).

Diaconul Teodor Valsamon, ajuns și Patriarch al Antiochiei, de asemenea comentează canonul 72 în același sens.

Acest învățat episcop după ce reproduce partea finală din următoarea definițiune a lui Modestin, asupra căsătoriei care zice «Nuptiae sunt conjunctio maris et faeminae et consortium omnisvitae: Divini et humani juris cămunicatio» apoi ca consecință a acestei defuncțiuni, dată (zice el) căsătoriei de legea civilă, sântii Părinți hotărâse să nu se facă după lege nunta între bărbat orthodox cu femea eretică, sau viceversa, iar de se va fi făcut așa ceva, să se farame căsătoria, ca ne având temel, căci ce fel de conviețuire ar fi între lup și oie cu simțimăntele lor cu totul opuse, și cu dușmănia ce există între ei din cauza condițiunei lor respective; și nu numai să se sfarame căsătoria, dar cel ce a cutezat așa ceva să se excomunică.

Mai departe Valsamon trece la comentariul căsătoriei ereticilor dintre care unul a îmbrățișat adevărata credință, și arată că o asemenea căsătorie să nu se desfacă, după cum glăsueste marele Apostol Pavel etc.

De asemenea în colecția alfabetică de toate cauzele coprinse în dumnezeestile și sântele canoane a lui Matei Vlastaris, despre care vorbește editorul îndreptării legii cu Dumnezeu, același înțeles se dă canonului 72; căci după ce reproduce prima parte a acestui canon, când trece la partea a doua, aliniatul începe cu aceste cuvinte:

Dar cele espuse se rapoartă numai la căsătoria dintre un eretic și un orthodox. Dacă însă uniții în căsnicie sunt dintru început ambii eretici, și în urmă a trecut unul la credința cea adevărată, iar cel alt a rămas încă în întunericul necredinței, din cauza aceasta să nu se desfacă căsătoria precum glăsueste Apostolul Pavel prin întâia epistolă către Corintei. Când însă soțul ce a trecut la adevărata credință nu voeste să trăiască cu soțul necredincios, să se desfacă căsătoria; precum să întâmplat în zilele Patriarhului Theodot, când un Vichinator regesc s'a botezat și s'a divorțat cu carte de la Patriarchie, ne voind soția să se boteze de și soțul stăruise mult pe lângă dânsa ca se devie creștină.

Același înțeles se dă canonului și de doctorul Jos. Zhishman în opera sa, intitulată căsătoria în biserica orientală, pag. 556 unde vorbește de canonul 72 din Trulla, și de România, și citează

chiar § 91 din cod. Calimach, și art. 2 cap. XVI partea III, cod. Caragea.

Ast-fel dar dacă canonul 72, de care este vorba, se aplică căsătoriei Marchisei de Bedmar, nu încape indoală, că această căsătorie era nulă și neexistentă; și să nu se vorbească de regulamentul sinodului nostru din 1881, căci acest canon este făcut în legea nouă, care a desființat împediciile la căsătorie din cauză de credințe religioase ce existau în legile vechi.

Dar toată această discuțiune dogmatică ar fi fost bine venită, dacă s'ar mai putea vorbi astăzi de desfacerea căsătoriei în chestiune, căsătoria însă numai există, căci a fost de mult desfăcută prin moartea Luțichei de Bedmar.

Astăzi se judecă cesțiunea de a se ști care sunt efectele civile ale căsătoriei Marchizei de Bedmar.

Cestiunea aceasta și în legea veche era de competența instanțelor civile, căci biserica nu avea competența de cât pentru a celebra taina căsătoriei și a judeca divorțurile după pravila bisericească; iar tot ce se atingea de relațiunile reciproce ale soților și a le copiilor lor și relative la interesele materiale a le familiei, erau de competența trib. ordinare.

Iată în adevăr Manualul de pravila bisericească a repausatului Mitropolit Nifon, întocmit conform canoanelor sfinților Apostoli și ale sfințelor soboare, după care se celebrau și se desfăcea căsătoriile, și anume: la Partea II, Cap. III se prevede toate formalitățile ce urmează a se îndeplini pentru celebrarea căsătoriilor, iar la Cap. IV și următorii se prevăd cauzele ce pot da loc la desfacerea căsătoriei; dar în nici unul din aceste capete ale pravilei nu se vorbește și de interesele materiale ale familiei. Și cu drept cuvânt de oare-ce căsătoria s'a prezentat în toate timpurile și ca o convențiune civilă, convențiune ce dă naștere la drepturi și obligațiuni pe care numai legea civilă le poate regula; și apoi la căsătorie fiind vorba de libertatea individuală a soților, ordinea publică se interesează de buna pază a celor edictate de lege, și, după cum ziceam și la 1883, este știut că paza legilor este încredințată puterii laice.

Încă odată, dar, cesțiunea dedusă în judecata tribunalelor era cea de a se ști dacă Rodrig de Bedmar, fiul Luțichei de Bedmar, avea dreptul să moștenească pe mama sa, fiind date condițiunile în care s'a contractat căsătoria din care s'a născut.

Spre a rezolvi această chestiune trebuie să examinăm dacă căsătoria Luțichei Paladi cu Marchisul de Bedmar era valabilă după legea Calimach sub care s'a contractat, or cod. Calimach la Cap. III despre dritul căsătoriei reproducând în § 91

numai prima categorie a canonului 72, aplicat de Curtea de apel, a adăugat și cuvintele «și între cei de altă dogmă», și a zis nu este slobod a se face alcătuirea căsătoriei între creștini și necreștini și precum și între pravoslavnici și între cei de altă dogmă.

Pentru a cunoaște dacă împedicierea era dirimantă, n'avem de cât să vedem care este sancțiunea ce legea prevede în asemenea caz. Sancțiunea, și o sancțiune foarte aspră, se află în § 948 care § depărtează pe copii născuți din împreunărie neertate și nelegiuite de la moștenirea părinților lor ca nevrednici.

Din terminii întrebuițai de legiutor în acest § rezultă că sancțiunea privește nu numai pe copii incestuoși dar și pe cei născuți din căsătoriile propriete din § 91.

Și uni și alții din acești copii sunt puși pe aceeași linie, conform întru aceasta cu textele Române, de care s'a călăuzit legiutorul în această materie

Iată în adevăr ce citim în cod. Cart. V, titlu V *de incestis et unitilibus nuptiis legea 6*:

Si quis incesti vetitque conjugii sese nuptiis funestaverit propias quando vixerit teneat facultates; sed neque uxorem, neque filios ex ea editas habere eredatur. Nihil poris praedictis, neque perinterpositam quidem personam vel donet superstes vel morituurs derelinquat.

Și mai la vale adaogă.

Ex complexu nefario aut incesto seu damnato liberi, nec naturales sunt nominandi, omnis paternae substantiae indigni beneficio, ut nec alantur a patre.

Dacă s'a spurcat cine-va contractând o căsătorie incestioasă sau poprită, cât-va trăi să și conserve averea; dar să nu crează că are din această căsătorie soție sau fiu, i se de-finde a da ce-va femeii sau copiilor, nici prin persoane interpuse, nici în viață fiind, nici prin testament.

Nu trebuie să se numească naturali copii născuți dintr'o unire criminală, incestuoasă sau poprită; ei trebuie considerați ca nedemni de a moșteni pe părintele lor, sau de a fi nutriți de dănsul.

De o asemenea rigoare fiind sancțiunea împedicierei la căsătorie din § 91, este evident că împedicierea este dirimantă și deci de ordine publică. Am zis că Curtea face o confuziune în ceia ce privește diferența mare ce există între nulitățile absolute și nulitățile relative.

În adevăr legea prevede și în materie de căsătorie două feluri de nulități.

1) Nulități absolute cari consideră căsătoria ca neexistentă în fața legii, § 91 combinat cu § 948 cod. Calimach.

2) Nulități relative ce privesc căsătoriile cari sunt pătatate de vicii, ce pot conduce căsătoria la

nulitate, dar cari se pot îndrepta, § 215 același cod.

Diferența, ziceam, este mare între aceste două feluri de nulități, de oare-ce dacă se atacă înaintea justiției o căsătorie radicalmente nulă, tribunalele nu pot face alt ceva de cât să constate neexistența ei.

Din contra căsătoria anulabilă există, și produce în mod provisorie efectele sale, până ce justiția o va anula dacă cei în drept vor cere anularea (§ 110 c. civ.) în acest din urmă cas, însă, anularea are efect retroactiv.

În speța noastră am văzut că împedirea era din cele dirimante, (impedimenta dirimentia), și deci căsătoria era isbită de o nulitate radicală, și nulitățile radicale fiind de ordine publică ele nu se pot acoperi nici prin trecerea de timp. (ordo-publicus perpetuo clamat) nici prin ratificarea persoanelor în drept a cere nulitatea.

Ast-fel de și căsătoria Luțichei de Bedmar nu a fost atacată pe tot timpul cât a durat, ea totuși a rămas nelegiuită, neexistentă în fața legii; și deci nu a putut să producă nici o consecință legală nu numai între soți, dar nici față cu copiii ce s'au putut naște dintr'o asemenea însoțire, căci se opune la aceasta principiul care zice că ceia-ce nu există neantul nu poate produce nici un rezultat.

Motivul dar fondat pe reaua aplicațiune a canonului 72 al sinodului Ecumenic al VI din Trullo și pe violarea § 91 și 948 din cod. Calimach fiind fondat, conchidem la casarea decisiunii Curții de Apel din Iași fără să mai fie nevoie să discutăm și cele-l'alte motive de casare.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE, SECTUNEA II

Audiența de la 3 Maiu 1896

Președenția d-lui N. MANDREA, Președinte

Teodor Davidoglu, recurs corecțional

Acțiune publică. — Prescripțiune. — Prin cât timp se poate acțiunea publică pentru delict. De când curge acest timp.

Prescripțiune. — Acțiunea publică. — Întreruperea prescripțiunii. — Cum trebuie să fie actele ce pot întrerupe prescripțiunea acțiunii publice.

1) *Acțiunea publică pentru delict se prescrie prin cinci ani trecuți de la ziua comiterii lor, dacă în acest interval nu s'a făcut nici un act de instrucțiune sau de urmărire, iar când asemenea acte se vor fi făcut, atunci termenul de cinci ani curge din ziua efectuării celui din urmă act, fără să fi dat vre-o hotărîre asupra urmăririi.*

2) *Prescripțiunea acțiunii publice nu poate fi întreruptă de cât prin acte de urmărire făcute în conformitate cu legea.*

Ast-fel dacă comunicarea hotărîrii ce condamnă în lipsă pe un inculpat nu s'a făcut în conformitate cu

legea, această comunicare nu este un act întreruptiv de prescripțiune.

Decisiunea No. 260/96. — Casată, în urma recursului făcut de Teodor Davidoglu, decisiunea Curții de apel din Galați cu No. 197/90.

S'a citit raportul făcut în cauză de d. consilier G. Liciu ;

S'au ascultat : d-l avocat I. Grigorian, din partea recurentului, în desvoltarea motivelor de casare, precum și d-l procuror Ciru Oeconomu, în concluziuni.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare invocat de recurentul Teodor Davidoglu în sens că prin decisia supusă recursului, s'au violat art. 593 și 596 proced. penală, căci densusul fiind condamnat în lipsă prin decisia Curții din Galați No. 2 de la 10 Martie 1896 și fiind fugit din țară nu s'a mai făcut contra lui vre un act valabil de instrucțiune sau de urmărire de cât tocmă la Octombrie 1895, când s'a întors în țară, și a făcut opoziție contra menționatei decisiuni, după ce a fost arestat de d-l Procuror general respectiv, și ast-fel s'a prescrie acțiunea publică fiind că a trecut mai mult de 5 ani, de la 10 Martie 1890, data menționatei decisiuni pronunțată în lipsa sa și până la Octombrie 1895, când a fost arestat. Curtea de Galați însă a respins asemenea mijloc de apărare pe care recurentul la invocat înaintea ei, pentru cuvîntul că prescripția de 5 ani, începută de la 10 Martie 1890 a fost întreruptă prin publicarea și afișarea care s'a efectuat la 24 și 26 Octombrie 1890 așa că de la această dată până la 9 Octombrie 1895 când recurentul a fost arestat și au trecut 5 ani ;

Considerând că după art. 593 și 594 pr. pen. acțiunea publică pentru delict se prescrie prin 5 ani trecuți de la ziua comiterii lor, dacă în acel interval nu s'a făcut nici un act de instrucțiune sau de urmărire, iar când asemenea acte se va fi făcut atunci termenul de cinci ani curge din ziua efectuării celui ultim act, fără să se fi dat vre-o hotărîre asupra urmăririi ;

Considerând că actele de instrucțiune și de urmărire sunt dispozițiuni și lucrări efectuate conform legii de către autoritățile respective pentru constatarea și judecarea delictelor ;

Considerând că în specie se constată din actele dosarului și din decisiunea supusă recursului, că recurentul fiind condamnat în lipsă, prin decisia cu No. 2 din 10 Martie, această decisiune nu i s'a notificat conform legii, la domiciliul său cunoscut din Babadag, ci s'au afișat și publicat în zilele de 24 și 26 Octombrie 1890 ;

Considerând că acea afișare și publicare a decisiunii neputând ast-fel servi ca o notificare făcută conform legii, cu drept cuvînt Curtea din Galați a declarat-o ca neexistentă prin decisiunea de la 17 Octombrie 1895 ca făcută în termen ;

Considerând că în asemenea circumstanțe ar fi urmat ca Curtea de apel să recunoască că ultimul act de

urmărire contra recurentului rămăsese decizia de la 10 Martie 1890 și ast-fel fiind trecut mai mult de cât 5 ani de la acea dată până la 9 Octombrie 1895 când s'a reinceput contra lui urmărirea legală, a trebuit să i admită asemenea mijloc de apărare invocat de dînsul și să declare că acțiunea publică contra sa este prescrisă, Curtea însă declarând pe de o parte ca nulă formalitatea afișării și publicării menționatei decisiuni de la 10 Martie 1890, iar pe de altă parte declarând asemenea formalitate ca ultim act valabil pentru urmărirea acțiunii publice contra recurentului și ca întrerupție de prescripție, a căzut ast-fel într'o evidentă contradicțiune și a făcut o greșită aplicațiune a citatelor articole No. 593 și 594 pr. pen. :

Că prin urmare motivul de casare este fondat și casarea decisiunii urmează să se facă fără trimetere conform art. 39 din legea organică a Curței de Casație, fiind că nu mai poate să fie loc de a se continua judecata unei acțiuni deja prescrisă ;

Considerând că în asemenea circumstanțe nu mai este loc de a se discuta recursul Ministerului public, căci implicit rămâne ca fără interes.

Pentru aceste motive, Curtea, casează fără trimetere, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA II

Audiența de la 10 Maii 1896

Președenția d-lui D. A. MAVRODIN, Președinte.

Sentința civilă No. 320.

Ioan P. Mexis și alții cu Ministerul de finanțe.

Opozițiune. — Contravențiune la legea timbrului. — Aplicarea art. 151 pr. c. — Dacă în materie de contravențiune la legea timbrului există dreptul de opozițiune, și dacă prin urmare se aplică art. 151 pr. c.

Contravențiune la legea timbrului. — Dacă reclamațiunile în justiție în contra proceselor-verbale ce constată contravențiunile la legea timbrului sunt nule, de drept dacă nu s'a consemnat amenda și taxele.

1) Art. 151 din pr. civilă nu se aplică de cât când există și drept de opoziție.

Ast-fel, în materie de contravențiune la legea timbrului nu există drept de opoziție, și prin urmare nici art. 151 pr. c. nu se aplică.

2) În materie de contravențiune la legea timbrului, ori-ce reclamațiune în justiție în contra proceselor-verbale de constatarea contravențiunilor, este nulă de drept dacă nu va fi însoțită de recipisa casei de depuneri prin care să se constate că s'a consemnat amenda și taxele.

S'a ascultat : d-l avocat St. Dumitrescu, în susținerea reclamațiunii lui I. P. Mexis, lipsind cei-alți reclamanți, precum și d-l avocat C. C. Costi-Popovici, din partea Ministerului de finanțe, în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere reclamațiunea făcută de către Ioan P. Mexis, Ecaterina D. Netzec, Vasile P. Zapa, Petre P. Zapa, Eufrosina D. Ciucuri, Polixeni P. Zapa și Hristea P. Mexi, prin petițiunea reg. la No. 20035/95 contra procesului-verbal de contravențiune la legea

timbrului cu data 4 Octombrie 1895, aprobat de către Ministerul Financelor ;

Având în vedere susținerile părților prezente ;

Asupra cererei d-lui apărător al reclamantului Ioan P. Mexis, de a se face aplicațiunea art. 151 pr. civilă față de reclamanții care lipsesc ;

Având în vedere ca aplicațiunea art. 151 pr. civilă are loc numai atunci când există dreptul de opozițiune ;

Considerând că legea asupra timbrului și înregistrării este o lege excepțională, legiuitorul, având în vedere natura cazurilor prevăzute de această lege și celeritatea cu care trebuie să fie rezolvate a regulat, prin derogări la legea comună și o procedură specială pentru dînsese prin art. 57 din legea timbrului și prin acest text de lege nezcicînd nimic în cea ce privește opozițiunea, consecința logică este că nu a voit să o acorde pentru ca să nu zădărnicească prin prelungiri indirecte de termene celeritatea judecării, că asupra acestui punct, chiar dacă ar fi putut fi controversă până la 1886, de atunci încoace a dispărut ori-ce îndoială, căci cu ocaziunea modificărilor aduse la mai multe dispozițiuni ale legii timbrului din 1881, la art. 57, legiuitorul din 1886 nu a găsit necesar a adăoga decât art. 57 bis prin care a scos și durata termenului de recurs în Casație din regulile dreptului comun fixând-o numai la o lună de zile de la data sentinței Tribunalului ; fără a dispune ceva și pentru opoziție ; cea ce denotă că în cugetul legiuitorului nu a fost nici odată ideea de a acorda dreptul de opoziție ; Că prin urmare în materia de față neexistînd dreptul de opozițiune, aplicațiunea art. 151 pr. civilă nu poate avea loc și deci cererea pentru aplicarea lui urmează ca să fie respinsă ;

Asupra cererei d-lui avocat al statului care susține că reclamațiunea urmează să fie respinsă ca inadmisibilă de oare-ce este intitulată recurs în loc de apel, iar în cazul dacă se consideră apel, atunci să se declare nulă de drept ;

Având în vedere declarațiunea părți că a înțeles să facă apel iar nu recurs ; Că prin urmare Tribunalul luând act de declarațiunea părți consideră reclamația ca apel și,

Considerând că după art. 57, al. III legea timbrului, ori-ce reclamațiune în justiție în contra proceselor-verbale de constatarea contravențiunilor la legea timbrului este nulă de drept dacă nu va fi însoțită de recipisa Casei de Depuneri prin care să se constate că s'a consemnat amenda și taxele ;

Considerând că această formalitate nefiind îndeplinită în speță, urmează ca reclamația să se declare nulă ;

Pentru aceste considerente redactate de d-l judecător Mavrus.

Declară apelul neadmisibil.

(ss) D. A. Mavrodin, G. A. Mavrus, V. Miclescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența de la 13 Aprilie 1896

Președenția d-lui K. PARASQIVESCU, Președinte

Societatea de asigurare „Unirea” cu Simion Duca

Esecutare. — Dacă se poate suspenda esecutarea. — Dacă pentru aceasta trebuie să nu cauțiune. — Dacă se poate suspenda numai după înfățișare sau și înainte.

Incendii.—Despăgubiri.—Imobil ipotecat la creditul urban.—Cine ia despăgubirile date de societatea de asigurare.

1) *Instantele judecătorești pot suspenda executarea cu sau fără cauțiune, după înfățișare, și în cazuri urgente chiar înainte de înfățișare.*

2) *In cas de incendii, dacă imobilul incendiat era ipotecat la creditul funciar urban, despăgubirile, datorite de societatea de asigurare, le ia creditul urban iar nu proprietarul imobilului.*

S'a ascultat: d-l avocat Anton Antonescu din partea lui Simion Duca, și d-l avocat Christu Goga, din partea Societății de Asigurare «Unirea».

Tribunalul,

Având în vedere incidentul ridicat de d-l Antonescu;

Având în vedere jurnalul acestui Tribunal cu No. 1964 din 16 Aprilie 1896 prin care s'a admis suspendarea executării actului de transacție autentificat la No. 671/96, ce a fost trimis spre executare, aceasta în baza garanții depusă de Societatea «Unirea», în suma de lei 65,500 în efecte conținute în recipisa No. 57,195;

Considerând că după dispozițiunile art. 401 și 403 pr. civ., Tribunalul poate să suspende executarea cu sau fără cauțiune și în cazuri urgente chiar și înainte de înfățișare;

Că ast-fel fiind suspendarea este bine făcută și incidentul cată a se respinge.

Tribunalul, pentru aceste motive,

Respinge incidentul indicat de d-l Antonescu ca nefondat.

In fond Tribunalul,

Având în vedere contestațiunea de față făcută de Societatea de asigurare «Unirea», prin petiția reg. la No. 10/25/96;

Având în vedere actele prezentate de părți în instanță;

Având în vedere susținerile orale ale părților;

Având în vedere actul de transacție autentificat la No. 671/96 investit cu formula executorie a cărei executare s'a cerut și la care tinde contestațiunea de față, din care se prevede că părțile îndată după autentificarea sa vor prezenta înaintea Curții de Apel, secția II unde procesul este pendinte spre a cere închiderea dosarului No. 484/96, ceea ce nu se probează că s'a făcut de nici una din părți;

Având în vedere că după cum se constată din certificatul grefei Trib. Covurlui, secția I, cu No. 4116/96, și citația acelu Tribunal cu No. 4853/96, rezultă că Societatea de asigurare Unirea, a intentat acțiune contra d-lui Simion Duca, pentru anularea acestei transacțiuni și care este pendinte la 29 Aprilie 1896;

Având în vedere că după actele prezentate de părți, d-l Simion Duca le are aceste imobile ipotecate la Societatea Creditului Funciar Urban din București, și că după statutele acestei Societăți și chiar din actul de ipotecă art. 14 ult, aliniat, se constată că ori-ce indemnisații convenite proprietarilor de imobile în cas de sinistru se cuvin direct creditorului, adică Societății unde sunt ipotecate imobilele.;

Că ast-fel fiind în cazul acesta imobilele fiind ipotecate de d-l Duca la Cred. Urban indemnisațiile convenite d-sale de la Societatea de asigurare, se cuvin direct Societății Creditului Funciar Urban, iar nu d-sale;

Considerând că în atare caz, d-l Simion Duca rău vine și cere executarea acestei transacțiuni, când d-sa nu mai are nici un drept asupra sumelor de bani ce i se cuvin din indemnisațiile ce i s'a acordat de Societate,

cuvinându-se direct creditorului unde imobilele sunt ipotecate;

Că ast-fel fiind contestațiunea cată a se admite având în vedere și dispozițiunile art. 401 și urm. pr. civ.

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător N. Naumescu.

Admite contestațiunea făcută de Societatea de asigurare «Unirea», prin petiția reg. la No. 10725/96 relativ la executarea actului de transacție autentificat de acest Tribunal la No. 671/96 suspendă executarea actului de transacție până la tranșarea procesului pe cale principala în anularea acestei transacțiuni formată între Societate și d-l Simion Duca.

(ss) C. Paraschivescu, N. Naumescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Președinția d-lui EM. CERNĂTESCU, Președinte

Audiența de la 25 Aprilie 1896

I. L. Gotleib și Șabșea Vexler cu Ministerul de Finance

Sentiința civilă No. 122

Contravenție la legea timbrului. — Cambiă. — Gir. — Dacă girul cambiă, fiă ajunsă sau nu la scadență, este supus la plată de timbru.

Girul unei cambiă, ajunsă sau nu la scadență, nefiind o cesiune nu este supus la nici o plată de taxă de timbru.

S'a ascultat: Apelantul Șabșea Vexler în susținerea apelului, precum și casierul general de Fălciu Ion Gheorghiu, din partea Ministerului de Finance, în combaterea apelului, lipsind apelantul I. L. Gotleib.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de către I. L. Gotleib și Șabșea Vexler contra procesului verbal No. 4496/96 a d-lui casier general de Fălciu prin care numiții sunt condamnați la amenda de 7 lei 73 bani pentru că ar fi contravenit art. 25 din legea timbrului și înregistrării prin faptul că au girat fără timbru o poliță după expirarea scadenței ei, când prin urmare efectul comercial are caracterul unei cesiuni;

Având în vedere art. 25 din legea timbrului și art. 281 din cod. comercial;

Considerând că art. 25 din legea timbrului prin dispozițiunea ultimă a punctului 2, scutește de timbru girarea efectelor la ordine, că nu face nici o distincțiune între girarea efectuată înainte de scadență, sau după ce efectul comercial a ajuns la termen; că din acest punct de vedere, legea timbrului trebuind a fi interpretată în mod strict, girul pus de către apelanți pe polița cu data 8 Aprilie 1894, este bine aplicat deși nu au prezentat polița la casierie pentru visa girului.

Considerând că de și art. 281 cod. com. zice: că girul cambiă ajunsă la scadență produce numai efectul unei cesiuni, prin aceasta însă, nu trebuie să se înțeleagă că efectul comercial, și-a schimbat natura devenind o simplă obligațiune civilă, ci numai că drepturile ce conferă un gir făcut înainte de scadență, sunt înlocuite cu acele ale unei cesiuni după dreptul comun; Că așa fiind și din acest punct de vedere, apelul este fondat și urmează a fi admis, dispunându-se a se restitui apelanților recipisa spre a li se restitui de către stat amenda la care a fost condamnați;

Având în vedere că de și unul din apelanți Gotleib, lipsește, însă de vreme ce ambii apelanți sunt condamnați la amendă în mod solidar, densii se represintă în justiție unul pe altul în tot cea ce privește stingerea sau micșorarea obligațiunii conform art. 1056 c. civ. și de aceea tribunalul cată să admită apelul amândorura.

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte Em. Cernătescu judecând în prima și ultima instanță, admite apelul și anulează procesul verbal, etc.

(ss) Em. Cernătescu, I. M. Gavrilescu, St. Ciuntu.